

Efter det enligt grundlagens föreskrift lagtima Riksdag i hufvudstaden samlats den 15 Januari 1874, sammanträdde dess Andra Kammare

Fredagen den 16 Januari 1874.

Kl. 10 f. m.

§ 1.

Sammanträdet öppnades af den bland ledamöterna, som bevisat de flesta riksdagar, representanten för Wenersborg och Ämål, Herr Grefve Eric Sparre med ett tal.

§ 2.

Tillkännagaf Ålderspresidenten att från Herr Justitie-statsministern ankommit här nedan intagna protokoll rörande granskning af fullmakterna för de sedan sista riksdagen nyvalde ledamöter. Detta protokoll var så lydande:

Protokoll, hållet inför Hans Excellens Herr Justitie-statsministern vid lagtima riksdagen i Stockholm den 15 Januari 1874.

S. D. Sedan, till följd af stadgandet i § 32 Riksdags-ordningen, Hans Excellens Herr Justitie-statsministern anmodat tre bland Fullmäktige i Riksbanken och tre bland Fullmäktige i Riksgälds-kontoret att närvara vid den granskning af riksdagsmannafullmakter, som, jemlikt Riksdags-ordningens nämnde §, denna dag borde ega rum, så infunno sig nu, i anvisad lokal inom Kongl. Kanslihuset, af Fullmäktige i Banken: Herrar Bruksegaren, Riddaren af Kongl. Maj:ts Nordstjerneorden C. R. P. von Stockenström, Carl Ifvarsson och f. d. Statsrådet, Kommendören med stora korset af nämnda orden P. J. von Ehrenheim; samt af Fullmäktige i Riksgäldskontoret: Herrar f. d. Statsrådet, Kommendören med stora korset af Kongl. Maj:ts Nordstjerneorden, Friherre C. G. af Ugglas, Expeditions-

sekreteraren, Kommendören af Kongl. Wasa-orden, Riddaren af Kongl. Maj:ts Nordstjerneorden, Friherre A. H. E. Fock och Grosshandlaren, Riddaren af sistnämnda orden S. Warburg.

Då granskningen af företedda fullmakter för ledamöter af Andra Kammaren härvid företogs, befunnos desamma i föreskrifven form utfärdade, med undantag allenast för en af dem, nemligen den som af Magistraten i Landskrona blifvit utgifven för Borgmästaren, Friherre Bror Christian Alexander Åkerhielm, uti hvilken fullmakt afvikelse skett från det i § 20 Riksdags-ordningen föreskrifna formulär derutinnan, att i fullmakten, som utfärdats den 30 Oktober 1873, förklarats, att densamma skulle gälla från och med den 1 Januari innevarande år; men då detta förhållande icke föranledde någon tvetydighet derom, att fullmäktigskapet numera tagit sin början, ansågs hinder icke möta för fullmaktens godkännande.

Öfver hvad sålunda förekommit skulle protokoll meddelas Andra Kammaren; hvarjemte förteckning å de Kammarens ledamöter, för hvilka fullmakter blifvit aflemnade, skulle till Kammaren öfverlemnas samt fullmakterna till bemälda ledamöter återställas.

In fidem

C. G. Hermmarck.

Den i ofvan intagna protokoll åberopade förteckning hade följande lydelse:

Förteckning å ledamöter af Riksdagens Andra Kammare, för hvilka fullmakter blifvit den 15 Januari 1874 till Hans Excellens Herr Justitie-statsministern aflemnade.

Stockholms stad.	Kommendörkaptenen m. m. C. G. Lindmark.
Östergötlands län.	
Linköping:	Landshöfdingen m. m. Grefve R. de la Gardie.
Malmöhus län.	
Landskrona:	Borgmästaren, Friherre B. C. A. Åkerhielm.
Ystad, Skanör, Falsterbo och Trelleborg:	Häradshöfdingen P. A. Wengberg.
Skaraborgs län.	
Skånings, Wilske och Walle domsaga:	Landtbrukaren N. J. Boström.

§ 3.

Anmälde ordföranden, att undertecknade på hans anmodan åtagit sig att tills vidare föra Kammarens protokoll.

§ 4.

Anställdes upprop af Kammarens ledamöter, hvarvid såsom frånvarande utan tillkännagifvet förfall antecknades Herrar P. A. Bergström, Friherre

B. C. A. Åkerhielm och P. Staaff. Herrar J. G. Granlund, G. A. Wall, R. M. Ehrenborg och Lars Persson i Hjulsta hade insändt läkarebetyg. För Herrar J. Wedberg och Sven Nilsson i Österslöv anmäldes af tillståndes varande ledamöter sjukdomsförfall. Herr S. P. Walberg hade i skrifvelse till ordföranden tillkännagifvit, att han blifvit hindrad att inställa sig vid riksdagen förrän den 17 i denna månad. Herr C. A. J. Wennerus hade i ett telegram anmält sjukdomsförfall.

§ 5.

Ordföranden meddelade, att han annodat tolf af Kammarens ledamöter att under Friherre A. H. E. Focks ordförandeskap klockan 12 intinna sig å kongl. slottet för att hos Konungen begära utnämmandet af talman och vice talman.

§ 6.

Gaf ordföranden till känna, att enligt ingången skrifvelse två Konungens öfverstekammarjunkare skulle nästkommande lördag ankomma till Kammarens samlingsrum för att bjuda Kammarens ledamöter till Riksdagens högtidliga öppnande nästa måndag.

§ 7.

Återkom den i § 5 nämnda deputation och anmälde dervid dess ordförande, att Konungen till talman utnämmt Landshöfdingen Herr G. F. Asker och till vice talman godsegaren, Herr Friherre J. G. N. S. Åkerhielm, samt att dessa aflagt den i grundlagen föreskrifna ed.

§ 8.

Ålderspresidenten välkomnade med ett helsingstal den utnämnde talmannen och öfverlemnade till honom klubban, hvarefter Herr Talmannen höll följande tal till Kammaren:

Mine Herrar!

Det förnyade uppdraget att leda edra öfverläggningar innebär ett förtroende, som ålägger mig att förtjena Kammarens. I det offentliga lifvet må räknas för lycka, när den otillräckliga förmågan icke undanskymmer de goda afsigterna vid utöfningen af ansvarsfulla pligter.

Enligt Riksdags-ordningen är hvarje mening inom föreskrifna gränser berättigad att söka göra sig gällande, ehvad uppfattningen derom uttalas från bänken eller talmansstolen. På ömsesidig aktning för grundlag och yttranderätt stödjer jag därför mitt hopp och min önskan att äfven vid detta riksmöte, få vara af eder med undseende och välvilja omfattad.

§ 9.

I enlighet med Talmannens förslag beslöt Kammaren att vid morgondagens sammanträde företaga val af Kammarens sekreterare.

§ 10.

Bifölls Talmannens hemställan att vid det till i morgon utsatta sammanträde utse tre ledamöter i Talmauskonferensen.

§ 11.

Talmanen föreslog och Kammaren beslöt att vid sammanträdet nästa lördag välja två ledamöter att hafva inseende öfver Kammarens kansli.

§ 12.

Tillsättningen af Kammarens kansli och vaktbetjening beslöt Kammaren att uppdraga åt åtta ledamöter, och skulle detta val försiggå vid morgondagens sammanträde.

§ 13.

Med godkännande af Talmannens derom gjorda framställning beslöts att i morgon utvälja tre ledamöter att handhafva värden om Kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 14.

Sedan Talmanen framställt det i samråd med Första Kammarens Talman uppgjorda förslag, att val af ledamöter och suppleanter i de ständiga Utskotten skulle företagas nästa torsdag, godkände Kammaren detta förslag, hvarjente Kammaren likaledes på Talmannens hemställan beslöt, att suppleanter i dessa Utskott skulle utses till lika antal med de ordinarie ledamöterna, samt att suppleantvalen skulle företagas omedelbart efter valen af ordinarie utskottsledamöter.

§ 15.

Upplästes och beslöts att lägga till handlingarne en så lydande skrivelse till Kammaren från Fullmäktige i Riksgälds-kontoret:

Till Riksdagens Andra Kammmare.

Med anledning af Andra Kammarens den 6 och 22 Maj sistlidne år fattade beslut angående uppställande i Kammarens sessionssal af en marmorbyst utaf framlidne Konung Carl XV samt placering af Herr Erkebiskopen A. N. Sundbergs i nämnde sal befintliga porträtt, hvilket beslut medelst utdrag af protokollet delgifvits Fullmäktige i Riksgälds-kontoret, hafva Fullmäktige, för att i hvad på dem berodde, bringa berörda beslut i verkställighet, låtit i ärendet höra Professoren J. Fr. Kjellberg, som tillkännagifvit, att ifrågavarande byst visserligen redan blifvit af honom modellerad, men att sjelfva utförandet i marmor ännu i slutet af sistlidne November icke kunnat påbörjas af orsak att Professoren Kjellberg icke

egde eller här kunnat få köpa dertill passande marmor, utan måst från Italien förskrifva, men ännu icke erhållit densamma; till följd hvaraf arbetet omöjligen kunde till 1874 års Riksdags början och måhända icke före dess slut hinna blifva färdigt; vid hvilket förhållande Professoren Kjellberg förklarar sig anse några åtgärder för bystens uppställande icke kunna före den nu sammanträdande Riksdagens början vidtagas.

Det hinder, som sålunda för närvarande förefinnes för fullgörande af Kammararens ifrågavarande beslut, få Fullmäktige härmed vördsammast för Kammararen anmäla.

Stockholm den 15 Januari 1874.

GUST. af UGGLAS.

A. H. FOCK.

SAM. WARBURG.

HJ. HOLMGREN.

PER SAMZELIUS.

O. NORDENSVAN.

Herman Wikblad.

Kammararens ledamöter åtskildes fram emot klockan $3\frac{1}{4}$ 1 e. m.

Ad. Hedin.

Moritz Rubenson.

Lördagen den 17 Januari.

Kl. 10 f. m.

§ 1.

I enlighet med det vid gårdagens sammanträde fattade beslut verkställdes val till Kammararens sekreterare. Fem röstsedlar kasserades, såsom innehållande hvar och en tre namn. 96 röster tillföll förre sekreteraren. Kommissarien i Riksgälds-kontoret H. Husberg, och 2 röster Kaptenen J. Mankell. Kommissarien H. Husberg var följaktligen med de flesta rösterna utsedd till sekreterare.

Herr Husberg, hvilken derefter infann sig, underrättades om valets utgång och öfvertog protokollsföringen.

Ad. Hedin.

Moritz Rubenson.